

Socialdemokraterna och Centerpartiet har i sitt initiativärende lagt fram förslaget att kommunfullmäktige ska motsätta sig att det kommunala vetot i alunskiffer tas bort.

Moderaterna Ragunda kan inte ställa sig bakom detta initiativärende eftersom det aldrig har funnits något kommunalt veto gällande alunskiffer. Däremot fanns det gällande uran innan förbudet mot uranutvinning infördes 2018.

Trots förbudet mot utvinning av uran, så har brytning, provbrytning, bearbetning eller fysikalisk eller kemisk anrikning av uran varit tillåten, där syftet inte har varit att använda uranets fissila egenskaper. Eftersom dagens veto enbart omfattar uran finns alltså möjlighet att få tillstånd för att bryta t ex vanadin utan kommunfullmäktiges tillstyrkan, så länge uranet hanterats som avfall.

Enligt gårdagens beslut i riksdagen kommer uran från och med 1 januari 2026 återigen att klassas som ett koncessionsmineral, alltså ett mineral som anses vara särskilt nödvändigt för samhället. Detta innebär att uran kommer att hanteras som de resterande 91 naturligt förekommande grundämnena i vår miljölagstiftning.

I skrivande stund finns ett förslag om ändring i lag om kärnteknisk verksamhet ute på remiss och sista svarsdag är nu på lördag, den 8 november. Om förslaget, som det nu är utformat, framgent klubbas igenom försvinner regeringens tillåtighetsprövning och därmed även det kommunala vetot gällande utvinning av uran. Det skulle innebära att prövningsprocessen för uranbrytning blir densamma som för övriga koncessionsmineral.

Moderaterna Ragunda avvakta med att ta ställning till detta förslag om lagändring eftersom remissvaren kan komma att ligga till grund för ändringar i förslaget som påverkar det kommunala vetot gällande uran.

När det gäller utvinning ur alunskiffer så blev utfallet av alunskifferutredningen år 2020 ett tillägg i 4 kap 2 § i minerallagen som går ut på att bearbetning av koncessionsmineral i alunskiffer endast får beviljas den som visar att den är lämplig att bedriva sådan bearbetning. Även i mineralförordningen har motsvarande ändring gjorts.

Moderaterna förlitar sig på att Sveriges miljölagstiftning, som anses vara bland de strängaste i världen, gör att brytning i alunskiffer inte kommer att ske. Däremot fick Moderaterna i Jämtlands län igenom en skrivning på partiets arbetsstämma, som innebär att Moderaterna ska verka för att öka kunskapsläget kring gruvbrytning i alunskiffer. Länets Moderater är alltså drivande gällande mer forskning inom området för att vi en gång för alla ska få veta om säker utvinning i alunskiffer är genomförbar eller inte.

Moderaterna uppmuntrar även övriga partier att aktivt arbeta för ändringar där de kan göra skillnad på riktigt. Det är bättre än ett symboliskt beslut i fullmäktige inom ett område som faller under den statliga kompetensen.

Maud Herkules - Moderaterna